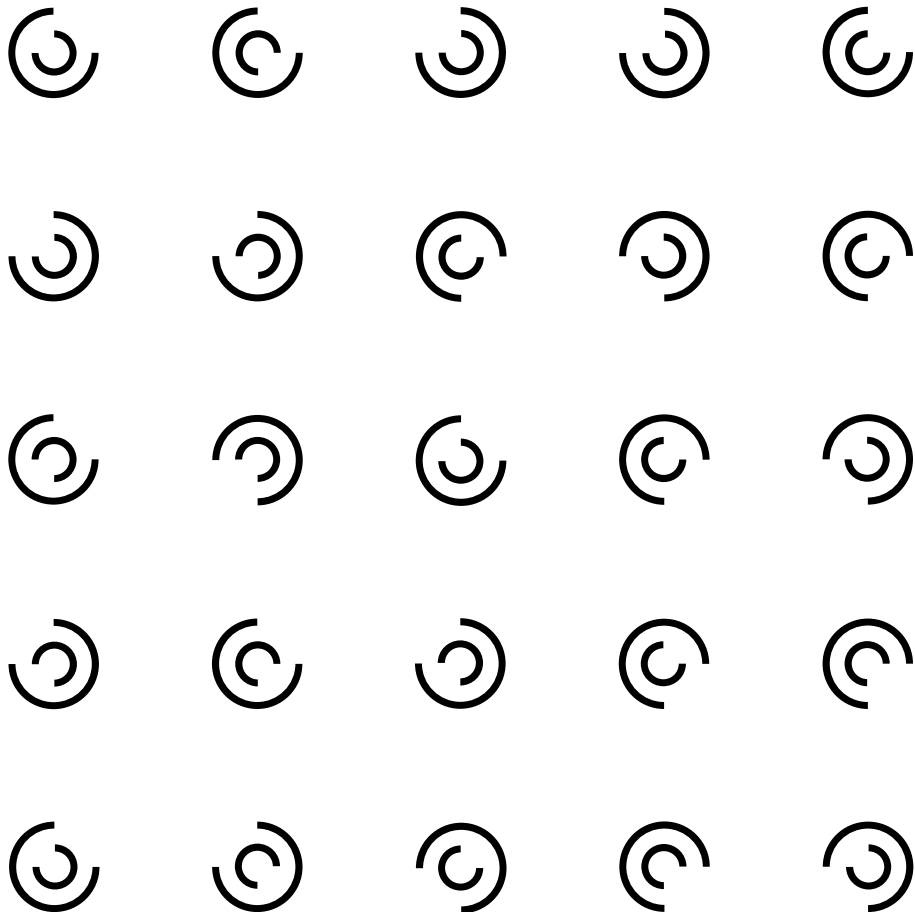

Umění ve veřejném prostoru jako součást rozvoje města

20. století

- Současné umění vzniká jako **součást veřejného prostoru** nebo **architektury** současně s nimi
- Vznikají díky **nástroji tzv. % na umění z veřejných investic**
- Nástroj vzniká ve 30. letech ve Spojených státech Amerických
- Po 2. světové válce nejpozději v 60. letech se etabluje v Evropě a v Severní Americe jako
 - součást konceptu tzv. **demokratizace umění i podpory výtvarné scény**
 - ve východní Evropě se projevují **progresivní formy** ale zároveň je **součástí ideologie a modernistické estetiky**, kterou máme jako společnost spojenou s dobou socialismu a máme k ní často stále negativní vztah (generace 50 + a starší generace, která je často v pozicích na radnici)

01

Umění ve veřejném
prostoru jako
součást plánování
města

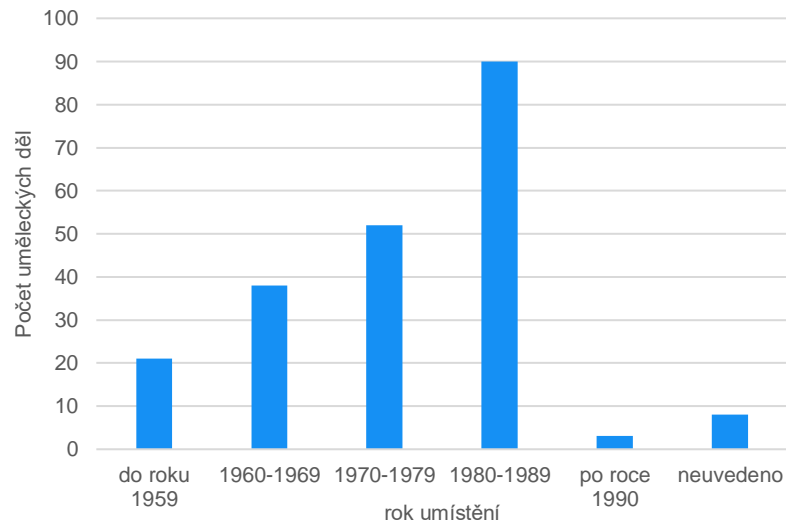
Po roce 1989 dítě vylité i s vaničkou

- Zrušen nástroj % na umění z veřejných investic

Dopady na vznik nových děl

- Díla nevznikají
- **Veřejnost nemá příležitost** setkávat s projevy současného umění
- Pro progresivní politiky je **obtížné** složitější formy **prosazovat jako investici z veřejných peněz** / díla poplatná vkusu

Umění ve veřejném prostoru v Olomouci dle roku vzniku

Dopady na již realizovaná díla

- Nemají památkovou ochranu – při revitalizaci veřejných prostranství jsou často **odstraněna / zničena**
- Města **díla nemají v odborné správě** – spravuje odbor majetku
 - bez konzultace s odborem kultury nebo památkové péče, nízké povědomí o hodnotě a restaurátorské péči
 - v některých případech je známá hodnota – naceněno jako majetek města
- **Slabá evidence děl**
- Díla jsou často **ve špatném stavu, včetně okolního veřejného prostoru**, což podporuje nevalný vztah veřejnosti a jejich ničení „nevypadají jako památka“

Zpět ve hře

- Na kvalitu děl, potřebu je **chránit a informovat o jejich hodnotě** veřejnost, poukazují **občanské spolky** a zajímají se z vlastní iniciativy, často se jedná o v místě bydlící architektky, kurátory.
- **Zájem** o umění ve veřejném prostoru **roste posledních 5 až 7 let** se zájmem o kvalitu veřejného prostoru jako takového a častějším pořádáním architektonických soutěží vznikají i **díla nová / trvalé povahy i formou intervencí**
- **Diskuze o tzv. 1% nástroji obnovena** i v ČR (v Evropě jej má většina zemí zákon/městské vyhlášky) www.spolekskutek.cz

Možná řešení

- Ve větších městech se partnerem může stát **veřejná instituce a město** a převzít občanskou iniciativu jak co se týče **péče**, tak co se týče **rozvoje** nových děl
- V menších městech se často jedná o **progresivní radní**, vedoucí **odborů** z oblasti **rozvoje** města, **dopravy**, **cestovního ruchu nebo kultury**, kteří se o umění ve veřejném prostoru zajímají nebo na něj **při své práci „narazí“** řeší co s ním / nebo **architekti**, kteří **revitalizují veřejné prostranství** / **narazí** na to, že **chybí odborný partner**
- ČR: www.socharskebrno.cz , www.umenipromesto.cz,
www.krizkyvetrelci.plzne.cz
- Zahraničí: www.hamhelsinki.fi, www.koer.or.at

Děkuji za pozornost
Olga Škochová Bláhová
www.onplanlab.com

Umění
plánovat.
Společně.